

Srečanje ministrice dr. Helene Jaklitsch s predstavniki koordinacije AGRASLOMAK

17. 7. 2020

Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu

Ministrica za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Helena Jaklitsch se je danes sestala s predstavniki koordinacije AGRASLOMAK, ki povezuje slovenske zamejske kmetijske organizacije iz Italije, Avstrije, Madžarske in Hrvaške. Sestanka se je udeležil tudi državni sekretar na uradu dr. Dejan Valentinčič.

Kmetijska dejavnost Slovencev v zamejstvu je ključna za ohranjanje slovenske kulturne krajine v tem prostoru, ohranjanje slovenskega jezika in identitete ter prenašanja stoletnih vrednot in tradicij na nove rodove.

Koordinacija AGRASLOMAK je bila ustanovljena 2012 z namenom vzpostavljanja stikov, medsebojnega srečevanja in izmenjevanja dobrih praks. Štiri najpomembnejši dogodki pri katerih vsako leto aktivno sodelujejo so Dobrote slovenskih kmetij na Ptuju, sejma AGRA v Gornji Radgoni, Srečanje kmetov petih dežel na Koroškem in Barkovljanka v Trstu.

Na današnjem sestanku so bili predsednik Deželne kmečke zveze iz Italije Franc Fabec, tajnik zveze Erik Masten in član odbora Edi Bukavec, iz avstrijske Koroške sta se srečanja udeležila predsednik Skupnosti južno koroških kmetov Stefan Domej in predsednica Kmečke izobraževalne skupnosti Marinka Mader Tschertou. Iz Madžarske sta bila direktorica Razvojne agencije Slovenska krajina Viktorija Hanžek in vodja vzorčne kmetije Tamas Kovacs, iz Hrvaške pa sta se sestanka udeležila predsednik Kmetijske izobraževalne skupnosti Zoran Ožbolt in član nadzornega odbora Damijan Malnar.

Skupnost južnokoroških kmetov je v ospredje postavila usihanje oziroma izginjanje malih kmetij in s tem povezano ohranjanje zemlje v slovenskih rokah. Hkrati so opozorili, da slovenščina v organih kmetijske zbornice še vedno ni enakopraven jezik, zato si aktivno prizadevajo za ustrezno spremembo relevantne zakonodaje. Ob enem pa so prizadevanja za uveljavljanje manjšinskih pravic tudi na manjšinskem področju del njihovega vsakdana s katerim se stalno soočajo.

Deželna kmečka zveza je izpostavila problematiko svetovalne službe, ki jo Zveza nudi slovenskim kmetovalcem vzdolž celotne slovensko italijanske meje v Furlaniji-Julijski krajini. Italija takšne oblike svetovalnih služb kot Slovenija ne pozna, zato jo mora Deželna kmečka zveza organizirati v svojem okviru, pri tem se sooča s finančnimi omejitvami in predvsem pomanjkanjem kadrov. Poudarili so tudi problem zamejskih lovcev, ki v Sloveniji niso obravnavani kot del slovenskih lovcev, ampak kot tujci. Kot zelo pozitivno pa so izpostavili razvoj dogodkov v Videmski pokrajini, kjer se je njihovo članstvo v zadnjih letih zelo povečalo. Kmetijska dejavnost je bila ključni dejavnik pri zaustavitvi množičnega izseljevanja iz tega območja.

Za rojake iz Porabja je najvažnejši nadaljnji razvoj vzorčne kmetije na Gornjem Seniku ter širjenje kmetijske dejavnosti med tamkajšnjimi slovenskimi kmeti. Posebej so poudarili tudi pomen povezovanja kmetijske dejavnosti in turizma.

Predstavniki Kmetijske Izobraževalne Skupnosti iz Gorskega kotarja na Hrvaškem pa so poudarili pomen nadaljnjega izobraževanja ter usposabljanja tamkajšnjih slovenskih kmetovalcev in pričetek izvajanja projekta vzorčna kmetija v Prezidu. Tudi na tem območju je veliko dvolastnikov, ki jim je trenutna situacija s korona virusom otežila nemoteno opravljanje dejavnosti, še posebej sedaj v času košnje.

Ministrica se je na predstavitvi izčrpno seznanila z aktualnimi vprašanji slovenskega kmetijstva v zamejstvu in slovenskim kmetovalcem izrazila vso svojo podporo. Zagotovila je, da bodo takšna srečanja stalnica, hkrati pa obljubila obisk slovenskih zamejskih kmetov tudi na terenu. Na sestanku je bil prisoten tudi predstavnik Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano Vladimir Čeligoj. Predstavniki obeh vladnih resorjev so se strinjali, da je ključno sodelovanje obeh organov pri prizadevanju za ohranjanje in razvoj zamejskega kmetijstva. Posebej je bilo poudarjeno, da se tudi kmetovalci v Sloveniji lahko veliko naučijo iz dobrih praks slovenskih zamejskih kmetov. Veliko oblik sodelovanja in izobraževanja že obstaja, kar je potrebno ohranjati in nadalje razvijati.